Noviny
NEJEN O ZDRAVÍ

zdraví • nemoc • pohyb • výživa

ROČNÍK 1 • ČÍSLO 4 • ZDARMA

Klinický výzkum – nenahraditelná součást pokroku v kardiologii

Rozhovor s MUDr. Jiřím Veselým, vedoucím lékařem kardiologie ve společnosti Edumed s.r.o.

Ve vašich kardiologických ambulancích se kromě běžné klinické praxe podílíte po mnoho let i na provádění řady klinických studií, v některých mezinárodních projektech i z pozice národního koordinátora. Proč je tato činnost důležitá?

V kardiologii došlo v posledních desetiletích k významnému pokroku, ke kterému značnou měrou přispěl i vývoj celé řady nových léků. Díky nim dokážeme prodloužit život a zlepšit jeho kvalitu u pacientů se srdečním selháním, bránit vzniku cévní mozkové příhody u časté srdeční arytmie nazývané fibrilace síní nebo snižovat riziko srdečního infarktu při zvýšené hladině cholesterolu. Před uvedením do běžného užívání prošel každý z nově užívaných léků mnoho let trvajícím výzkumem, který prokázal jeho účinnost v léčbě určitého onemocnění a zároveň dostatečnou míru bezpečnosti jeho použití. Tento proces začíná v laboratořích výběrem kandidátních molekul, které jsou poté zkoumány na tkáňových kulturách a laboratorních zvířatech. Při slibných výsledcích pokračuje výzkum několika fázemi k hodnocení při podávání lidem. Nejprve je lék testován na zdravých dobrovolnících a při očekávaném efektu a absenci významného rizika nežádoucích účinků u větších skupin pacientů s určitým onemocněním. Pro představu je dobré si uvědomit, že z každého desetitisíce látek vyvinutých v laboratoři se po celé řadě kroků do klinického hodnocení dostává pouze 5–6 potencionálních léků, přičemž pouze jeden až dva z nich se dostanou do běžného používání v klinické praxi. Vývoj nového úspěšného léku tak trvá obvykle deset až patnáct let a stojí více než třicet miliard korun.

Před uvedením do běžného užívání prošel každý z nově užívaných léků mnoho let trvajícím výzkumem.

To je obrovská částka. Kdo tento výzkum financuje?

Přibližně devadesát procent klinických studií s léky financují inovativní farmaceutické společnosti. Ty při jednotlivých klinických hodnoceních pracují s desítkami, až stovkami zdravotnických pracovišť po celém světě. Na každém takovém pracovišti je do klinického hodnocení vzato až několik desítek pacientů, kteří splňují předem definovaná kritéria – trpí sledovaným onemocněním, mají zavedenou standardní léčbu, nebo ji z určitého důvodu netolerují, a zároveň nemají přidružená onemocnění, která by bránila bezpečnému podávání nového zkoumaného léku. Těmto pacientům lékaři studijních center mohou léčbu nabídnout a na jejich dobrovolném rozhodnutí je, zda se budou chtít studie účastnit.

Dokončení na straně 3

vysoký cholesterol v krvi • vysoký krevní tlak • familiární hypercholesterolemie • srdeční selhání • poruchy srdečního rytmu

• po srdečním infarktu • vrozené srdeční vady a vady chlopní • srdeční selhání •

ČAKO

Česká Aliance pro Kardiovaskulární Onemocnění

LÉČÍTE SE S NEMOCÍ

SRDCE A CÉV?

Spojte se s námi a nebuďte na své potřeby a starosti sami.

Česká aliance pro kardiovaskulární onemocnění, z.s.

info@ca-ko.cz +420 608 234 466 www.ca-ko.cz

vysoký cholesterol v krvi • vysoký krevní tlak • familiární hypercholesterolemie • srdeční selhání • poruchy srdečního rytmu

• po srdečním infarktu • vrozené srdeční vady a vady chlopní • srdeční selhání •

INZERCE

TIRÁŽ Noviny nejen o zdraví vydává společnost R36.cz, s. r. o., Fibichova 52, 537 01 Chrudim v nákladu 15000 ks. Distribuci do schránek zajišťuje Česká pošta. Tisk je registrován MK ČR E 24702. Uzávěrka vydání 17. června 2025. Neprodejné. Inzerce, rozhovory: Roman Málek, malek@r36.cz, tel.: 731 561 465. Další vydání: říjen 2025.

Klinický výzkum – nenahraditelná součást pokroku v kardiologii

Co pacientům účast v klinických studiích může přinést?

Díky účasti v klinické studii se pacienti mohou dostat k novým léčebným možnostem dříve, než se stanou běžně dostupnými. Zároveň přispívají ke zjištění nových poznatků, ze kterých mohou i oni sami v budoucnosti těžit. Na druhou stranu je třeba si uvědomit, že i nové léky, které jsou v klinických studiích hodnoceny, mohou mít očekávatelné i neočekávatelné nežádoucí účinky, jejichž výskyt se teprve v rámci klinické studie vyhodnocuje. Nicméně, jak jsem již řekl, do této fáze klinického výzkumu postupuje pouze méně než jedna tisícina k léčbě zvažovaných chemických látek, u kterých regulační orgány (Evropská léková agentura a Státní ústav pro kontrolu léčiv) i etické komise vyhodnotily, že potencionální přínos prováděného výzkumu pro pacienty převažuje nad riziky.

Klinické studie navíc probíhají podle jasně definovaného a regulačními orgány schváleného protokolu, který v případě výskytu nežádoucích účinků umožňuje jejich rychlé zjištění a odpovídající reakci. Navíc se klinický výzkum celosvětově řídí obecnými pravidly takzvané Správné klinické praxe, která se neustále propracovávají.

Na vašem pracovišti proběhlo již několik desítek mezinárodních klinických studií u pacientů s poměrně širokým spektrem onemocnění. Jak si ale v rámci klinických studií vede Česká republika jako celek?

Díky rozvinutému zdravotnictví a zavedeným standardům je v této oblasti Česká republika úspěšnou zemí. Dle údajů České asociace inovativního průmyslu proběhlo v roce 2023 v České republice téměř pět set klinických studií, ve kterých bylo zařazeno více než šestnáct tisíc pacientů. Zhruba třicet procent z nich bylo realizováno v oblasti kardiologie, dvacet procent v oblasti onkologických onemocnění a po deseti procentech v oblastech neurologie, imunologie a u pacientů s onemocněními dýchacích cest. Ve srovnání s rokem 2021 celkový počet realizovaných projektů v této oblasti stoupl o více než dvacet procent, přičemž nárůst v oblasti výzkumu nových léků v onkologii byl dokonce čtyřicetiprocentní.

INZERCE

EDUMED
...staráme se o vaše zdraví...

SPÁNKOVÁ MEDICÍNA

2 CERTIFIKOVANÉ SPÁNKOVÉ LABORATOŘE

BROUMOV	Smetanova 91	tel.: 739 066 259
JAROMĚŘ	Dr. Ed. Beneše 191	tel.: 722 190 777

AMBULANCE SPÁNKOVÉ MEDICÍNY
- **SPECIALIZOVANÝ TÝM**
- **PORADNA**
- **MODERNÍ LÉČBA**

DIAGNOSTIKA SYNDROMU SPÁNKOVÉ APNOE
- **SOMNOGRAFIE**
- **POLYGRAFIE**

PŘETLAKOVÁ LÉČBA PŘI DIAGNOSTICE SPÁNKOVÉ APNOE

www.edu-med.cz

PRO OBJEDNÁNÍ VOLEJTE
od pondělí do pátku
od 10:00 do 15:00

SPORTOVNÍ MEDICÍNA

EDUMED
...staráme se o vaše zdraví...

Základní sportovní prohlídka bez zátěže

Sportovní prohlídka se zátěží
BICYKLOVÁ ERGOMETRIE

Sportovní vyšetření se zátěží
SPIROERGOMETRIE

722 190 777
Dr. Ed. Beneše 191, JAROMĚŘ
www.edu-med.cz

PRO OBJEDNÁNÍ VOLEJTE
od pondělí do pátku, od 10:00 do 15:00

INZERCE

Vitamin D není obyčejný vitamin

Co je vlastně vitamin D a proč je tak důležitý? Někteří z nás si pamatují školní definici vitaminu D jako jednoho z vitaminů, který je rozpustný v tucích. Na druhé straně jeho chemická struktura, vlastnosti a nejnovější poznatky o jeho komplexním působení v organismu ukazují, že jej můžeme řadit i do skupiny steroidních hormonů.

Stejně jako informace o mnoha důležitých látkách obsažených v živých organismech se i poznatky o důležitosti vitaminu D rozrůstaly po mnohá desetiletí. Ještě v 70. letech minulého století byl nedostatek vitaminu D ztotožňován pouze s diagnózou křivice. Protože křivice je v našem regionu v současné době vzácným onemocněním, mohlo by se starým úhlem pohledu jevit, že nedostatek vitaminu D není aktuálním problémem dneška. Realita je ale jiná.

Nedostatek vitaminu D v organismu je i dnes významným problémem a jeho výskyt má vzrůstající tendenci. Toto zjištění vychází z možnosti stanovit hladiny složek vitaminu D v krevním séru. Jako deficit vitaminu D označujeme koncentraci 25 hydroxyvitaminu D pod 75 nmol/l (30 ng/ml), koncentraci pod 30 nmol/l (12 ng/ ml) pak označujeme jako těžký deficit vitaminu D. Na základě těchto měření lze odhadovat, že nedostatek vitaminu D postihuje 40% evropské populace, přičemž těžký deficit má nejméně každý osmý obyvatel Evropy.

Podle původu můžeme rozlišit dvě hlavní formy vitaminu D: vitamin D2 (ergokalciferol) a vitamin D3 (cholekalciferol). Metabolismus obou látek je však v organismu obdobný, proto termín „vitamin D“ bez bližší specifikace odkazuje na obě formy, ať už D2, nebo D3. Vitamin D3 (cholekalciferol) vzniká u člověka v kůži vystavené slunečnímu světlu. Účinnost syntézy vitaminu D v kůži vlivem slunečního záření závisí nejen na době expozice, ale i na zeměpisné šířce, ročním období, úhlu dopadu slunečních paprsků, denní době, pigmentaci kůže, obsahu 7 DHC v kůži, a tedy věku, používání opalovacích krémů a povrchu těla krytém oblečením. Tvorba vitaminu D v kůži má autoregulační mechanismy. Déle trvající expozice UVB záření vede k přeměně na různé inaktivní produkty, proto ani při dlouhodobém vystavení kůže slunečnímu záření nemůže dojít k intoxikaci vitaminem D. Vitamin D3 můžeme získat také z potravin živočišného původu. Oproti tomu vitamin D2 získáváme pouze z potravin rostlinného původu.

Nedostatek vitaminu D rizikovým faktorem řady onemocnění

Zatímco nedostatek vitaminu D v dětství vede ke vzniku křivice, u dospělých pacientů může vést ke vzniku osteomalacie (měknutí kostí) nebo přispívat ke vzniku osteoporózy (řídnutí kostí). Nedostatek vitaminu D vede rovněž ke snížení svalové síly a zvýšené náchylnosti k infekčním onemocněním. Nedostatek vitaminu D hraje určitou roli i při procesu aterosklerózy, která má souvislost s řadou kardiovaskulárních a cerebrovaskulárních chorob, nicméně paušální preventivní podávání preparátů s vitaminem D četnost výskytu těchto onemocnění nesnižuje. Zjištěny byly rovněž souvislosti nízkých hladin vitaminu D s výskytem řady maligních onemocnění a cukrovky 1. i 2. typu.

Přirozené zdroje vitaminu D

Nejpřirozenějším zdrojem vitaminu D je sluneční záření. V zimním období jsme mu však vystavováni méně, a tak je obvykle potřeba doplňovat vitamin také z potravin a případně i z vitaminových doplňků. Najdeme ho zejména v tučných rybách (losos, makrela, sardinky, sleď). Mezi další zdroje vitaminu D patří olej z tresčích jater (rybí tuk), vaječný žloutek, jedlé houby nalezené v přírodě (nikoli však houby z pěstíren) a potraviny cíleně obohacené vitaminem D, jako jsou některé margaríny.

Doporučený denní příjem vitaminu D

Doporučená denní dávka vitaminu D se liší v závislosti na mnoha faktorech: vstupní hladina 25-hydroxyvitaminu D, Body Mass Index (BMI), podíl tukové tkáně v organismu, expozice slunečnímu záření, fyzická zátěž a další. Evropské doporučení (EFSA) udává potřebnou denní dávku vitaminu D3 (cholekalciferolu) ve stravě nebo suplementaci u dospělých 15 µg/den (600 IU/den), u dospělých v zimním období k doplnění vitaminu někteří odborníci raději doporučují 25 µg/den (1000 IU/den). Doporučené dávky cholekalciferolu jsou uvedené v tabulce.

Nadbytek vitaminu D je sice vzácný, ale nebezpečný stav. Může k němu vést jak výrazné akutní předávkování, tak dlouhodobě nadměrný příjem vitaminu D. Důsledkem může být zvýšená hladina vápníku v krvi vedoucí například k nevolnosti, ale také zvýšené ukládání vápníku v organismu mimo kostní tkáň. Rovněž bývá přítomno zvýšené vylučování vápníku močí, které může vést k tvorbě ledvinových kamenů a nebo i k selhání ledvin.

DOPORUČENÉ DENNÍ DÁVKY VITAMINU D

Věk	**Doporučená denní dávka (IU/den)**	**Bezpečný horní limit** (IU/den)
0 –12 měsíců	400 – 1000	2 000
1–18 let	300 – 2000	5 000
19–75 let	400 – 3000 (není však doporučena rutinní uplementace)	10 000
> 75 let	400 – 3000	10 000
Těhotenství	600 – 5000	5 000

12. Broumovské diskuse

Broumov
5.–9. listopadu 2025

Téma 12. ročníku konference:

Kultura a vzájemnost

Dokáže být kultura hybatelem rozvoje?

Jak politika ovlivňuje kulturu a jak kultura ovlivňuje politiku?

Je kultura zdrojem konfliktu, nebo porozumění?

Broumovské diskuse

broumovskediskuse.cz

Zažijte konferenci, na které se nespěchá

Broumovské diskuse každoročně otevírají témata důležitá pro českou a evropskou společnost.

V čem je setkání výjimečné?

- Poskytuje velký prostor pro debatu (diskusní panel trvá 2,5 h), a tak je možné diskutovat do hloubky.
- Má mezigenerační charakter: na akci jsou vítáni všichni od studentů po seniory.
- Klade důraz na principy demokratické diskuse: věcnost, otevřenost, poctivost, trpělivost, zdvořilost.

Pořadatel: Vzdělávací a kulturní centrum Mladé Buky | Statutární partner: Broumov | Trvalá záštita: Královéhradecký kraj

Hlavní partneři: Blízkosobě nadací | Jan Barta | Nadační fond Kladné nuly | Škoda | Moderní školník | Česká spořitelna

Partneři: Wikov | Podnikatelský klub Broumovska | ZTRADE | EDUMED | Nadace OSF

Mediální partner: Naše Broumovsko

Regionální partneři: Agentura pro rozvoj Broumovska | Benediktinské opatství sv. Václava | Mapa Broumovska | Za poklady Broumovska – Hudební festival v kostelích Broumovska | Region Broumovsko | SRRB Strategická rada regionu Broumovsko | Broumov 2028+ | Gymnázium Broumov

INZERCE

Proč do léčby obezity patří i farmakologické a chirurgické metody

Obezita jako vážné chronické onemocnění

Obezita není jen otázkou estetiky nebo osobní vůle. Jedná se o podceňované závažné metabolické onemocnění, které ovlivňuje celý organismus a může vést k rozvoji těžkých komplikací, a dokonce i k předčasnému úmrtí. Zvyšuje riziko vzniku cukrovky 2. typu, vysokého krevního tlaku, srdečně-cévních onemocnění, některých typů rakoviny i duševních poruch, jako je deprese či úzkosti. V současnosti v ČR obezitou trpí pětina dospělé populace a téměř polovina žije s nadváhou. Obezita je celosvětovou pandemií.

Dlouhodobé udržení zdravé hmotnosti je velmi složité, a to i pro lidi, kteří se snaží dodržovat zásady zdravého životního stylu. V mnoha případech nestačí pouze změnit jídelníček a začít se více hýbat. V těle totiž dochází k biologickým změnám, které hubnutí komplikují – například se zpomaluje metabolismus, zvyšuje hlad a snižuje pocit sytosti.

Proč pouhá změna životního stylu nestačí

Mnoho lidí si myslí, že obezita je důsledkem nedostatku vůle. Realita je ale mnohem složitější. Tělo obézního člověka se brání hubnutí: mozek vyvolává silnější pocit hladu, tělo si „šetří“ energii a snaží se vrátit na původní vyšší váhu. Obezita je totiž důsledkem genetických, hormonálních i environmentálních faktorů, které nejsou jednoduché na překonání.

Proto dnes odborníci uznávají, že účinná léčba obezity často vyžaduje kombinaci více přístupů – a mezi ně patří i farmakologická léčba (využití léků) a chirurgické zákroky.

Farmakologická léčba: léky na obezitu

Moderní léky na obezitu působí především na centra hladu a sytosti v mozku. Pomáhají pacientovi lépe zvládat chuť k jídlu, snižují příjem potravy a tím podporují hubnutí. Na trhu jsou dnes dostupné léky, které umožňují snížení hmotnosti až o 15–20 % z počáteční hodnoty. Farmakoterapie není „zázračná pilulka“, která nahradí zdravý životní styl. Ale může být zásadním pomocníkem – zejména u lidí, kteří už opakovaně selhali s běžnými metodami hubnutí, nebo mají zdravotní komplikace související s obezitou. Informaci o vhodných lécích vám může poskytnout pouze lékař.

Léky na obezitu mohou být předepsány lékařem lidem s BMI ≥ 30 nebo u pacientů s BMI ≥ 27 s přidruženými nemocemi.

- Mají vědecky prokázaný efekt
- Při léčbě léky dochází k výraznějšímu poklesu hmotnosti (oproti dietě, pohybu) – zhubnete tedy více
- Hubnutí jde snáze, tělo nebrání vaší snaze zhubnout
- Při dlouhodobém užívání brání jojo efektu
- Mohou mít další pozitivní efekty, např. na cukrovku, krevní tlak, hladinu cholesterolu atd.

- Jsou vázány na lékařský předpis a může je předepsat jakýkoliv lékař (i váš praktický lékař)
- I s léky je nutné změnit svůj životní styl
- Nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění – hradí si je pacient sám
- Jako u jiných léků se i u těchto mohou objevit nežádoucí účinky
- Dosažení cílové hmotnosti neznamená trvalé vyřešení problému. Obezita je chronické onemocnění a obdobně jako například léčba vysokého krevního tlaku nebo vysoké hladiny cholesterolu vyžaduje dlouhodobou léčbu. Vysazení léků na hubnutí je v některých případech možné, je ale nutné pokračovat v přenastaveném životním stylu s omezením kalorického příjmu a dostatkem pohybové aktivity, jinak hrozí opětovný nárůst hmotnosti

Bariatrická chirurgie: účinný nástroj pro těžkou obezitu

U lidí s těžkou obezitou může být nejúčinnější metodou chirurgická léčba obezity, tzv. bariatrická chirurgie. Mezi nejčastější zákroky patří sleeve gastrektomie (zúžení žaludku) nebo gastrický bypass.

Tyto zákroky nejsou „rychlým řešením“, ale dlouhodobě mění trávení, hormony hladu i metabolismus. Výsledkem bývá výrazné a trvalé snížení hmotnosti i zlepšení nebo úplné vymizení nemocí, jako je cukrovka 2. typu či vysoký tlak.

Kombinace přístupů je klíčem k úspěchu

Moderní medicína dnes chápe obezitu jako onemocnění, které vyžaduje komplexní přístup – tedy kombinaci výživového poradenství, pohybové aktivity, psychologické podpory, léků a někdy i chirurgického zákroku. Stejně jako u jiných chronických nemocí (například cukrovky či vysokého tlaku) není selháním, když pacient potřebuje léky nebo operaci. Naopak – jde o důkaz, že bere své zdraví vážně.

Léčba obezity není o slabé vůli nebo osobním selhání. Je to dlouhodobý boj s nemocí, který si zaslouží stejně seriózní přístup jako jakékoli jiné chronické onemocnění. Farmakologické a chirurgické metody mají v léčbě obezity své pevné místo – a jejich využití může znamenat zásadní zlepšení kvality života i prodloužení jeho délky.

Lékárna HAMRA Náchod

Pražská 1995, Náchod 547 01

Telefon: 498 100 232

Provádíme individuální úpravu obuvi horkovzdušnou metodou dle tvaru Vaší nohy

NA POČKÁNÍ a ZDARMA

- italská značka ortopedických vložek a zdravotní obuvi
- patentovaný systému AEQUOS
- větší stabilita pro Vaše chodidla
- zlepšení rovnováhy a menší namáhání pohybového aparátu
- vhodná pro celodenní nošení

INZERCE

Lékárna HAMRA Náchod

Pražská 1995, Náchod 547 01

Kontakt: PharmDr. Josef Balcar
Telefon: 498 100 232

Otvírací doba:

PO	7:30 – 17:00
ÚT	7:30 – 17:00
ST	7:30 – 15:00
ČT	7:30 – 15:00
PÁ	7:30 – 12:00

Nad rámec běžného lékárenského sortimentu nabízíme:

- bezlepkové a dia doplňky
- přezůvková obuv Peter Legwood a FARE
- zdravotní a diabetická obuv
- zdravotní punčochy, ortézy
- obvazový materiál

DENZITOMETRIE DEXA

... vyšetření, které odhalí osteoporózu

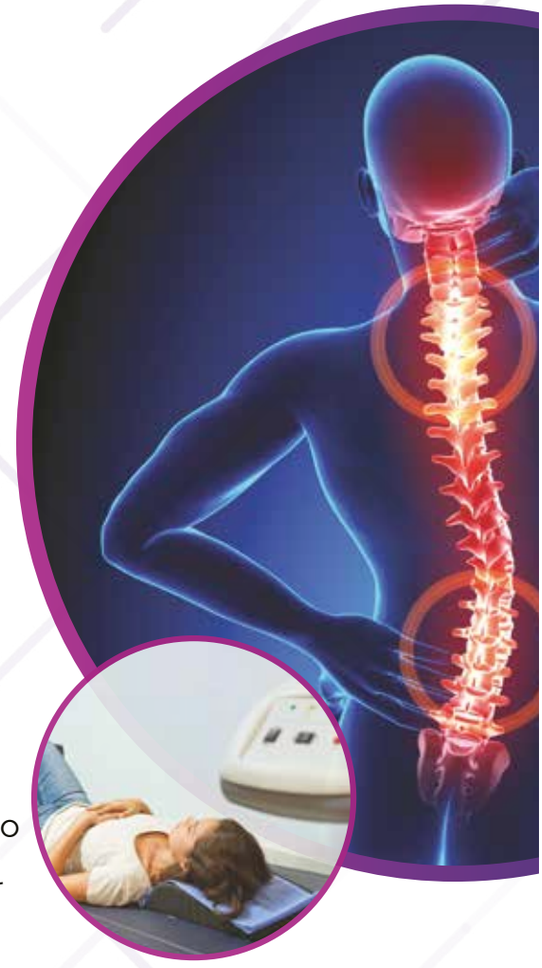

Co je osteoporóza?

Osteoporóza je onemocnění, při kterém kosti slábnou a jsou náchylnější ke zlomeninám. Může postihnout kohokoliv, nejčastěji ženy po menopauze a muže nad 65 let.

Co se z denzitometrie dozvíme?

Zjistíme hustotu a množství minerálů v kostech, především vápníku.
Pokud diagnostikujeme osteopenii či osteoporózu zahájíme léčbu.
Pravidelnou kontrolou v naší interní ambulanci sledujeme účinnost léčby.

Kdo se o Vás postará?

Široký tým lékařů, specialistů v odbornosti vnitřního lékařství a osteologie v rámci pravidelných kontrol v našich interních ambulancích.

Vyšetření na denzitometru u nás v ambulanci:

EDUMED JAROMĚŘ 725 147 304
EDUMED NÁCHOD 722 909 479

NEVÁHEJTE A ZEPTEJTE SE SVÉHO PRAKTICKÉHO LÉKAŘE NEBO GYNEKOLOGA NA MOŽNOST VYŠETŘENÍ HUSTOTY KOSTÍ.

EDUMED

www.edu-med.cz

INZERCE

Výduť břišní aorty: tichý nepřítel s vážnými důsledky

Co je to výduť břišní aorty?

Aorta (česky nazývaná srdečnice) je největší tepna v těle, která vede krev ze srdce téměř ke všem orgánům a tkáním organismu – výjimku tvoří pouze plíce, do kterých je krev od srdce přiváděna další velkou tepnou – plicnicí. První úsek aorty se nachází v hrudníku, a je proto nazýván hrudní aortou. Je tvořen třemi částmi – vzestupnou aortou směřující do horní části hrudníku, ze které odstupují věnčité neboli koronární tepny, které zásobují okysličenou krví samotné srdce, obloukem aorty, ze které odstupují tepny zásobující obě horní končetiny a hlavu, a sestupnou aortou, která od oblouku směřuje směrem k břichu a v oblasti bránice přechází v aortu břišní. Břišní aorta leží v oblasti břicha před páteří a vydává řadu tepen zásobujících orgány dutiny břišní. Poté se dělí na dvě kyčelní tepny, které zásobují krví dolní končetiny. Výduť břišní aorty, odborně nazývaná aneuryzma břišní aorty (v odborných článcích se můžeme setkat se zkratkou AAA – pocházející z anglického názvu abdominal aortic aneurysm), je stav, kdy se stěna aorty v oblasti břicha vyboulí – podobně jako nafukující se balónek, a vytvoří vak vyplněný krví. Tato výduť může být malá a bez příznaků, ale postupně se může zvětšovat. Problém je v tom, že při určitém rozšíření průměru tepny dochází díky fyzikálním zákonům v její stěně ke zvýšenému napětí, které způsobuje další postupné rozšiřování průsvitu tepny. Zároveň při narůstání průsvitu aorty může docházet i k postupnému ztenčování její stěny. Zvýšené napětí ve stěně aorty může ale vést i k jejímu náhlému prasknutí, které způsobí krvácení do dutiny břišní, mnohdy i masivní, které může vést i k rychlému úmrtí.

Kdo je nejvíce ohrožený?

- Muži nad 65 let (4–6 krát častěji než ženy či mladší muži)
- Kuřáci a bývalí kuřáci (kouření je hlavní ovlivnitelný rizikový faktor – až 5x vyšší riziko vzniku u mužů kuřáků oproti nekuřákům)
- Lidé s vysokým krevním tlakem
- Osoby s rodinnou zátěží – pokud měl někdo v rodině tuto diagnózu
- Lidé s aterosklerózou (kornatěním tepen, ke kterému vede zvýšené ukládání zejména cholesterolu do cévní stěny)

Méně časté rizikové faktory

- Zánět tepen: infekční (syfilis, salmonelóza a jiné infekce), zánět tepen neinfekčního původu
- Chronická obstrukční plicní nemoc
- Výduť jiných cév
- Poranění aorty (ve vzácných případech – např. po autonehodě)

Jaké jsou příznaky?

Ve většině případů aneuryzma nebolí a nezpůsobuje žádné potíže – a právě to je nebezpečné. Lidé často nevědí, že ji mají, dokud není příliš pozdě. Pokud se příznaky objeví, patří k nim například:

- Ttupou bolest nebo tlak v břiše nebo v zádech
- pulzující hmota v oblasti břicha
- náhlá silná bolest, mdloby nebo kolaps (v případě prasknutí)

Jak se aneuryzma diagnostikuje?

Při významném rozšíření aorty, zejména u štíhlejších osob, může lékař výduť aorty zjistit i při vyšetření břicha pohmatem. Ze zobrazovacích metod nám nejčastěji pomáhá ultrazvukové vyšetření břicha, což je neinvazivní, rychlé a bezbolestné vyšetření. V některých případech se používá i CT vyšetření (vyšetření výpočetní tomografií) nebo vyšetření magnetickou rezonancí, která jsou důležitá pro přesnější určení velikosti a tvaru výdutě.

Jaká je normální šíře břišní aorty a kdy je výduť nebezpečná?

Riziko prasknutí roste s velikostí výdutě:

- šíře do 3 cm – normální nález
- šíře 3–5 cm – menší výduť, vyžaduje sledování
- šíře nad 5 cm – větší výduť vyžadující řešení

Jak se výduť břišní aorty léčí?

Léčba závisí nejen na velikosti, ale i na rychlosti růstu výdutě. Existují dvě hlavní metody:

1. **Endovaskulární operace** (EVAR) – méně invazivní metoda, která spočívá v zavedení tzv. stentgraftu (cévní protézy, která zpevní tepnu a zabrání prasknutí) do místa výdutě přes stehenní tepnu. Zákrok probíhá pod rentgenovým naváděním a bez celkové anestezie pacienta (bez uspání), pouze pod analgosedací. Díky nižší invazivitě obvykle vyžaduje i kratší dobu hospitalizace (3–5 dní).
2. **Otevřená operace** – klasická chirurgická výměna poškozené části tepny. Chirurgická léčba spočívá v chirurgickém odstranění výdutě aorty a náhradě části tepny umělou cévní protézou. Přístupem je nejčastěji rozšířená střední laparotomie, operaci lze provést i miniinvazivní technikou. Tato metoda léčby je vhodná pro nemocné, kteří mají nízké až střední riziko operačního výkonu, a pro nemocné, které nelze technicky ošetřit zavedením stentgraftu. Chirurgická léčba má velmi dobré dlouhodobé výsledky a u naprosté většiny pacientů je definitivním řešením (nevyžaduje další zákroky).

O výběru vhodné metody léčby rozhoduje vždy tým specialistů na základě typu a umístění výdutě, závažnosti výdutě a celkového stavu pacienta.

U malých aneuryzmat se většinou doporučuje sledování a změna životního stylu, včetně výluky kouření, časté kontroly tlaku a cholesterolu a pravidelné pohybové aktivity.

Nový screeningový program ke včasnému zjištění výdutě břišní aorty

Od 1. 1. 2025 je v České republice spuštěn preventivní screening na časný záchyt tohoto onemocnění u nejrizikovější skupiny obyvatel. Jedná se o program, který by měl odhalit výduť břišní aorty dříve, než svého nositele začne ohrožovat prasknutím. V této fázi onemocnění většinou nemá žádné příznaky, a proto je program určen osobám, jejichž riziko vychází z jejich věku a pohlaví. Do programu by měli být zařazeni všichni muži ve věku 65–67 let, kteří jsou v rámci něj odesláni na ultrazvukové vyšetření břišní aorty. Vyšetření je zcela bezbolestné a rychlé – celková doba vyšetření netrvá více než 10 minut.

V případě, že bude výsledek:

- **Negativní:** není nutné žádné další vyšetření či sledování tohoto onemocnění
- **Pozitivní:** praktický lékař zajistí další dovyšetření a domluví konzultaci na specializovaném pracovišti

Všechny informace o screeningu výdutě břišní aorty najdete na webové stránce programu: www.zachransiaortu.cz

Závěrem

Aneuryzma břišní aorty je závažný, ale často léčitelný problém, pokud se včas odhalí. Největším nebezpečím je jeho tichý průběh bez příznaků, který může vést až k náhlému prasknutí. Proto je důležitá prevence, včasný screening a zdravý životní styl. Pokud patříte do rizikové skupiny nebo máte podezření na potíže, neváhejte kontaktovat svého praktického lékaře – včasná diagnóza může zachránit život.

– ZALOŽENO 2017 –

STATEK CIDLINA

MOŠTÁRNA & SUŠÁRNA

mošty, ovoce, zelenina a bylinky

z vlastní produkce a od lokálních pěstitelů

moštujeme | sušíme | pěstujeme

VYROBENO V CIDLINĚ
s podílem práce lidí s handicapem

REGIONÁLNÍ PRODUKT ČESKÝ RÁJ

Rodinnou usedlost Statek Cidlina s.r.o., naleznete na okraji Českého ráje ve vísce Cidlina čp. 41 u Železnice.

Objednávejte prostřednictvím e-shopu, telefonicky na č. 774 419 690 nebo přijeďte osobně na statek, otevřeno po–pá, 8–14, v jiný čas po telefonické domluvě.

Více informací o statku, sociálním podnikání a pořádaných akcích najdete na **statekcidlina.cz**

INZERCE

NEHUBNĚTE SAMI

Jsme tu pro Vás, abychom Vás podpořili.

EDUMED
...staráme se o vaše zdraví...

OBEZITOLOGICKÁ A DIABETOLOGICKÁ AMBULANCE

Trápí Vás nadváha, obezita nebo cukrovka? U nás najdete komplexní péči pod vedením prim. MUDr. Alice Veselé a dalších zkušených odborníků - lékařů, nutričního terapeuta a edukačních sester.

CO NABÍZÍME

- lékařskou péči včetně moderní farmakologické léčby
- nutriční poradenství
- měření tělesného složení pomocí přístroje InBody 370s
- individuální přístup a léčebný plán

Pomáháme Vám měnit životní styl.

POMŮCKA: AMIRANI, DONOR, TAKA	VELKÝ OŘECH	AMER. SOFTWAROVÁ FIRMA	DLOUHODOBÁ TENDENCE	EGYPT. BŮH SLUNCE		RODIČE S DĚTMI	KORÁLOVÉ OSTROVY	TOPIVO	NÁDOBA U STUDNY		ŘÍMSKY 1002	AKADEMIE VĚD	OBEC U ČESKÉ LÍPY	SPOJKA	UKAZOVACÍ ZÁJMENO	SAMICE BERANA	OVIDIOVO JMÉNO
MŘÍŽE					ZN. DLAŽDIČEK					BĚH NA DLOUHÉ TRATI							
SLEZSKÁ ŘEKA					BOULE ODMÍTNUTÍ (LIDOVĚ)					PATŘÍCÍ IVANOVI PAST							
SPZ KOLÍNA				COKOLI OKRADENÁ								ZN. NIKLU SPZ DOLNÝ KUBÍN			ZN. CESIA PŘEDPOVÍDATI VÝSLEDKY		
TAJENKA											NÁZEV TÓNU NÁZEV HLÁSKY Š			DOMÁCKY TEODOR KAMENIVO PRO PODKLAD VOZOVKY			
KALY								INDIÁNSKÝ BŮH	ŠEK (ŘÍDCE) ODVÁŽLIVEC				SOLMIZAČNÍ SLABIKA HADR			BRÁNIT V UPADNUTÍ	OSOBNÍ ZÁJMENO
	CIZOKRAJNÝ PLOD	DÁRCE ELEKTRONOVÉHO PÁRU	OSOBNÍ ZÁJMENO ZDE				ČESKÝ FILOZOF A SPISOVATEL (JOSEF) BÁZEŇ (Z LAT.)					CAPÁNÍ STĚNY					
OD TOHOTO MÍSTA						JAPON. SÍDLO NA OSTROVĚ HONŠŮ TU MÁŠ					VOJENSKÉ KRYTY SYMBOL						
POROST PĚSTOVANÝ PRO KŮRU										TAJENKA 2 STAROŘÍMSKÝ (LATINSKÝ) POZDRAV							PLOŠNÉ MÍRY
SLOVENSKY JINDE					HRDINA GRUZÍNSKÉHO EPOSU DÁNSKÁ POČETNÍ JEDNOTKA								JMÉNO ROLINSOVÉ ZKR. TENISOVÉHO KLUBU				
DOVOLENÁ						PATŘÍCÍ OTOVI						STŘEDOVĚKÝ NÁJEZDNÍK					
ÚZEMÍ S KOMPLEXEM BUDOV						ČÁST HRADCE KRÁLOVÉ						KOMÍHÁNÍ (MN. Č.)					

V křižovce najdete konec citátu duchovního vůdce Dalajlámy: „Co mě na světě nejvíce překvapuje, je člověk. Protože obětuje své zdraví, aby vydělal peníze. Pak obětuje své peníze, aby...“. Vyhrajte dárkové balení Centrum Multivitamíny. Tajenku zasílejte na adresu novinynejenozdravi@seznam.cz do 30. 9. 2025. Výherce bude následně vyrozuměn a zveřejněn.

INZERCE

EDUMED
...staráme se o vaše zdraví...

KARDIOLOGIE
4 SPECIALIZOVANÉ ODBORNÉ AMBULANCE

BROUMOV Smetanova 91 tel.: 739 066 259
NÁCHOD Pražská 1995 tel.: 725 917 287
JAROMĚŘ Dr. Ed. Beneše 191 tel.: 722 190 777
HRADEC KRÁLOVÉ Mánesova 646/16 tel.: 607 023 454

ŠIROKÝ TÝM SPECIALISTŮ
KLINICKÁ VYŠETŘENÍ
AMBULANCE SRDEČNÍHO SELHÁNÍ
EKG a tlakové HOLTRY
ULTRAZVUKY SRDCE
ZÁTĚŽOVÁ VYŠETŘENÍ
JÍCNOVÁ ECHOKARDIOGRAFIE
MODERNÍ FARMAKOLOGICKÁ LÉČBA
ÚČAST V KLINICKÉM VÝZKUMU

PRO OBJEDNÁNÍ VOLEJTE
od pondělí do pátku
od 10:00 do 15:30

www.edu-med.cz

VESELÁ TROJKA

PAVLA KRŠKY

Oslavte Den seniorů 2025!
Součástí akce je i prezentace partnerů, díky kterým je akce zdarma.

Středa **24. září 2025** od 18 hodin
Adalbertinum Hradec Králové, Československé armády

MUDr. JIŘÍ VESELÝ **Lékárna HAMRA Náchod** Peter Legwood diawin ortopedická obuv pro diabetiky R36.cz agentura pro reklamu a eventy

Srdečně zveme na přednášku
MUDr. Jiřího Veselého na téma

ONEMOCNĚNÍ SRDCE A CÉV

Vstup zdarma!

MUDr. JIŘÍ VESELÝ

30. 9. 2025
od 18.00

Artičok

tř. Karla IV. 13,
Hradec Králové

Po přednášce následuje diskuse
s MUDr. Bohuslavem Procházkou
a Mgr. Jiřím Vojáčkem
na téma **jak se bránit obezitě.**

Pro termíny sledujte
www.mudrjirivesely.cz

INZERCE